

NARODNA STRAŽA

IZLAZI SVAKE SUBOTE. — PRETPLATA IZNOSI GODIŠNJE DIN. 60, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO RAZMJERNO. — ZA INOZEMSTVO DVOSTRUKO. — OGLASI PO CIJENIKU. — PISMA I PRETPLATA SE ŠALJU NA UREDNIŠTVO I UPRAVU „NARODNE STRAŽE“ ŠIBENIK. — RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

BROJ 22.

ŠIBENIK, 27. LIPNJA 1925.

GODINA V.

Naš državni proračun.

Ministar financija prikazao je Narodnoj Skupštini državni proračun za nastajnu godinu, koji u primicima i izdacima iskazuje ogromni iznos od okruglo 12 milijardi. Proračun je dakle za jednu i po milijardu veći od proračuna za 1924.-1925. godinu.

Ovoliko povećanje budžeta mora da zabrinuje. Zabrinut je i ministar financija, koji je otvoreno priznao, da su tereti nametnuti narodu, već toliko teški, da se ne da ni pomisliti na mogućnost daljeg povišenja tih tereta, i ističe apsolutnu potrebu najstrože štednje.

Ove riječi zvuče nam kao opomena onim drugim ministrima. Poznato je, da svaki ministar sastavlja budžet za svoje ministarstvo. Ministar financija kontrolira sve te pojedine budžete i nastoji, da ih smanji, u koliko je to moguće. No obično svi ovi napori ne donose znatnih promjena, jer svaki pojedini ministar brani, tako rekući, mačem u ruci, svoj rođeni budžet. Nastaju razna natezanja i obično ministar financija podleže. Stoga krivo sude svi oni, koji misle, da u pogledu budžeta sve zavisi od ministra financija i njega samoga čine odgovornim. Za budžet nose odgovornost svi ministri, čitava vlada. Tako je svugdje u svakoj državi, pa i kod nas.

Poziv ministra financija na štednju bit će uzaludan, ako svi odgovorni faktori u državnom gazdinstvu ne budu prožeti ozbiljnošću sadašnjeg financijskog položaja i ne postanu odlučni saradnici ministra financija u akciji oko saniranja naših financija. U tomu sama Narodna Skupština ne može da pomogne, jer svi njezini pokušaji, da reducira pojedine svote u budžetu, obično ostaju bez znatnijeg rezultata, dok s druge strana mogu donijeti i poteškoća normalnom funkcioniranju uprave. Uspješna štednja ne može da bude provedena nego svijesnom, organiziranom akcijom svih odlučujućih faktora vlade.

Skraino je vrijeme, da svi pogledamo realnosti u oči. Mi imamo jedan budžet povišen za 1 1/2 milijarda prema predzadnjemu. To je nominalno samo. Treba uzeti u obzir, da je od utvrđenja budžeta za god. 1924.-1925. do danas naš dinar poskočio u vrijednosti za jednu trećinu. Sve nabavke na strani, svi dugovi, dotično kamate na dugove na strani, bili su podmireni zadnje godine sa manjim iznosom nego li je onaj, što je mogao da bude providen u prošlom budžetu. Ipak je novi budžet povećan za 1 1/2 milijardu. Osobitih naknadnih ili izvanrednih kredita, koji bi opravdavali tako veliko povišenje, nije bilo. Niti je bilo osobito velikih investicija. Zaliti je, što nemamo završne račune, da bi mogli to temeljitije kontrolirati. No, po svemu nam izgleda, da je uglavnom povišenje redovnih izdataka prouzročilo toliko povišenje budžeta. A to je zlo, jer dokazuje, da u vodenju državnog gospodarstva nije sve

tako u redu, kako bi moralo da bude. Tomu treba naći lijeka, i to hitno.

Ako već s pravom zabrinuje nominalno povišenje budžeta za milijardu i po, mora da nas zaprepasti stvarno povišenje prema predzadnjem budžetu. Kako je dinar poskočio za trećinu vrijednosti od konca 1923. do danas, novi budžet, prema manjoj vrijednosti dinara pri sastavu predzadnjeg budžeta, ne iznosi samo okruglo 12 milijardi, nego 18, ako uzmemo, opetujemo, kao bazu tečajnu vrijednost dinara koncem 1923. dotično početkom 1924.

Prema ovoj situaciji ima vodstvo financijske politike naše države veoma mučan zadatak. Treba da ministar

financija bude spreman, da sačuva ravnotežu prema svakoj eventualnosti. Vrijednost dinara nije još stabilizovana, ali se srećom postepeno, normalno poboljšava, i naše prirodno blago opravdava očekivanje, da će tako biti i u buduću. Inače oscilacija dinara prema dolje mogla bi nas dovesti u nemilu situaciju, ako uvažimo visinu budžeta s jedne strane a porezno preopterećenje s druge. Politika deflacije bila bi dovedena u pitanje. Siguran spas u svakom slučaju nije nego štednja, bez koje se uspješna politika deflacije ne da ni zamisliti uza sav porast dinara. To nam dokazuju veliki poreski tereti i budžet, koji su uslijed tjeskobe, prouzročene u općem ekonomskom životu naroda, paralizovali sav uspjeh te politike na novčanom tržištu.

Odbora generalna debata o zakonskom prijedlogu o štampi, koji se dosad nalazio pred jednom sekcijom odbora. U ime vlade je prvi govorio ministar za izjednačenje zakona dr Srškić, te je u zvijezde kovao novi zakon. Rekao je da tako modernoga i tako dobroga zakona nema ni jedna država na svijetu te je preporučio članovima odbora da glasuju za zakonski prijedlog. Čim je ministar svršio svoj ekspozje, okrenuo se dr Behmen prema novinama i doviknuo im: „Vječnaja Vam pamjat, gospodo novinari!“ U srijedu u jutro dobio je prvi riječ o zakonskom prijedlogu izvijestitelj opozicije dr Žanić (HZ), koji je govorio punih pet sati te je svojim govorom ispunio čitavo prije i poslije podne. Dr Žanić je podvrgao stvarnoj kritici zakonski prijedlog tako, da ga je i vladina većina pomnjivo slušala te mu je i sam dr Srškić zavidno doviknuo: „Žaniću, to je sreća, da ste stvaran i interesantan!“ Iza Žanića govorio je Franc Smodaj (SLS).

p PAVLE RADIĆ I „PROROK“ RADIKALNE STRANKE. U četvrtak ujutro otpočeli su sastanci Pavla Radića sa Acom Stanojevićem, poznatim pravkom radikala i „prorokom“ radikalne stranke, Aca Stanojević stupa u akciju istom, kad su najteži časovi, pa se stoga ovim razgovorima podaje velika važnost.

p EPIZODE IZ SKUPŠTINE. Na sjednici od utorka došlo je do ovakvih interesantnih čarakanja. Ministar Simonović trudio se da dokaže, kako se protivni uredbama Ustava i skupštinskog poslovnika odašiljanje kakve ankete za događaje u Sisku. Davidovićevac Dragutin Pečić je ministru neprestano dokazivao da se vara nanošto je došlo do dijaloga između Simonovića i Pečića. Pečić je neko vrijeme odgovarao mirno, ali kad je vidio, kako Pribičević iz svake Simonovićeve riječi viče „Tako je!“ zaviknuo je: Takovo pogrešno mišljenje može zastupati samo čovjek nepravnik, koji nije učio prava, kao ni ovaj (pokazuje na Pribičevića) gospodin, koji viče „Tako je!“ — Pribičević: Vi ste učili pravo i ne znate ga! — Pečić: Vi to zadržite za sebe gospodine. Vi ne znate ni ono, što ste učili, a niti ono, što niste učili (Buran smijeh u dvorani). To je sramota, to je bezobrazno! (Pjesak kod opozicije) Vi me vrijeđate! Vi ste bezobrazan čovjek. Ja lijepo govorim, a Vi vrijeđate i kažete, da ja ne znam.

POLITIČKE MAKINAGIJE. Zagrebačko redarstvo javilo je svim novinama vijest, da je kod istaknutih radićevaca nađeno oružje. Ta vijest je shvaćena kod sviju kao politička makinacija. Međutim je i *Novo Doba* donijelo gornju vijest i to na takav način, da je izgledalo da se spremala čitava revolucija oko Zagreba.

p VERZIJE O SPORAZUMU. Zagrebački Hrvat od utorka donio je ovu vijest: U skupštinskim kuloarima danas se tvrdilo, da je sporazum

Maročko pitanje.

Zadnjih dana vodi se u francuskoj zoni u Maroku boj između francuskih četa i četa plemena Rifi, koje vodi poznati Abd-el-Krim. U Madridu dapače zaseda jedna francusko-španjolska komisija, u kojoj se nalazi bivši ministar Malvy kao delegat Francuske. Ta komisija, u kojoj se nalaze poznati vojni i pomorski stručnjaci, ima da pripravi zajedničku vojničku akciju obih sila protiv maročkih ustasha. Kako je dosadašnje uspješno držanje Abd-el-Krima bilo je omogućeno jedino tako, što je pomorskim putem dobivao oružje i municiju s raznih strana, a španjolska mornarica nije bila kadra da sama spriječi to kriomčarenje, sada, nakon ratnih zapletaja u francuskoj zoni, obe države će poduzeti zajedničke mjere, budući da su im i interesi zajednički. U Parizu i Madridu drži se, da će ta zajednička akcija doskora definitivno skršiti ustanak u obim zonama.

Zapletaji u Maroku nijesu samo najnovijeg datuma. Mogli bi mirne duše reći, da ratni zapletaji sežu u ono doba, kad su pobjednički Španjolci potjerali Maure u današnji Maroko. Ozbiljniji zapletaji su se počeli javljati, kad je pod konac prošloga a početkom novoga vijeka Španjolska izgubila u ratu sa sjevernoameričkom Unijom Kubu i Filipinsko otočje. 1904. g. ugovorom između Velike Britanije, Francuske i Španjolske bio je ureden Maroko na taj način, da je sjeverni dio i to kraj, u kojemu obitavaju Yenbali te borbeno pleme Rifi, pripao Španjolskoj, a ostalo Francuskoj. Jedino jedan četverokut zemlje sa gradom Tanger bio je izuzet iz te podjele te je za nj odlučeno, da se konstituirao kao posebno tijelo. Taj

ugovor je bio obnovljen 1912. g. Čim su Španjolci pokušali da uđu u svoju zonu, naletjeli su na snažan otpor rifanskoga plemena. Dok je Francuska sa maršalom Liautey uspjela da na dosta miran način okupira svoje područje, to Španjolcima nije olako uspjelo te su ih vojne operacije u Maroku koštale velikih materijalnih i ekonomskih žrtava. Rifanci su se u svom odupiranju Španjolcima služili i panislamskim geslima. Španjolci, po svojoj naravi intolerantni, su naime bili počeli dirati u njihovu vjeru.

Za vrijeme rata su bune u španjolskom dijelu Maroka za malo prestale, da iza rata buknu još većom snagom. Abd-el-Krim uspio je da do nogu potuče španjolske čete te da ih potjera u primorska mjesta. Abd-el-Krimove čete moderno naoružane, imaju sasvim dobru artiljeriju pa čak i aeroplane. Kaže se, da im sav vojni materijal dobavljaju boljševički agenti. Abd-el-Krim bi po svojoj prilici i učivao plodove krvi svoga naroda, da se nije Francuska pobojala, da se ono što se Španjolskoj dogodilo, ne dogodi i njoj u Tunisu i Algeriji, te je počela rat sa Rifancima, koji brane svoju domovinu.

Kolonijalno pitanje danas istupa svom silom na površinu te je pravo čudo da revolucionarno ne bukne i uništi francusku i englesku vlast u Africi i Aziji. Sjeverna Afrika se budi u znaku jednog panislamskog pokreta, a u Indiji su uz mistički pokret Ghandija milijoni. Ako se kolonijalno pitanje ne riješi na povoljan način, onda će vlast stare Evrope u svim zemljama iščeznuti, pa makar momentano pobijedila kolonijalna politika u Maroku.

Iz domaće i vanjske politike.

p OKO SPORAZUMA RADIĆEVA I RADIKALA. Pregovori između radikala i radićevaca počeli su se naskoro voditi javno. Sa strane radikala pregovarat će Marko Trifković, Marko Đuričić, dr Milan Srškić, Ni-

kola Uzunović i Ljuba Živković, a od strane radićevaca Pavle Radić, dr Nikić, dr Šuperina i Dragutin Kovačević.

p NAČELNA DEBATA O ZAKONU O ŠTAMPI. U utork navečer počela je u plenumu Zakonodavnog

RR gotova stvar i da se ima očekivali u najkraćem vremenu. Prema tomu sporazumom radikali bi zadržali dvanaest resora a Hrvatska Seljačka Stranka dobila bi pet privrednih resora, dok bi ministrom prosvjete ostao Pribičević.

p PREDLOG DRA GOSARA ZA OTPRAVU 2%—TNOGA POREZA. Dr Andrej Gosar je predao Skupštini prijedlog da se 2%—ni porez na tjelesne radnike, koji je predviđen u dvanaestinama, odmah ukine. Taj svoj prijedlog je dr Gosar u dugom govoru na sjednici Skupštine od utorka stvarno zagovarao.

p PUCELJ IDE U RADIĆEVCE. Ljubljanski *Slovenec* donaha da je zemljoradnički nar. zastupnik Ivan Pucelj zatražio pismeno od vodstva HSS da ga primi u svoju stranku te da je vodstvo HSS o toj molbi raspravljalo, ali da nije konačno ništa odlučilo.

p KAKO SLOVENCİ RADE. U ponedjeljak popodne je klub Slovenске Pučke Stranke predložio kao hitan Nar. Skupštini zakonski nacrt o pomoći nastradalima od poplave u Škofjiloki u iznosu od osam milijuna dinara. Na energičan nastup slovenačkih zastupnika Skupština je jednoglasno prihvatila prijedlog Smodeja i drugova.

p BUGARSKA HAPSI NAŠE DRŽAVLJANE. Od sofijskog atentata amo izvršena su u Sofiji brojna uapšenja naših državljana. Naše poslanstvo u Sofiji je zatražilo od bugarske strahovlade da mu dade obavještenje, zašto su ti ljudi uapšeni. Bugarska vlada do danas nije ništa odgovorila te se drži da su ti naši državljanji bili dobrim dijelom i poubijani. Radi toga će se naša vlada potužiti Ligi Naroda.

p IMPERIJALISTIČKA ITALIJA. Iz Rima javljaju da je pri zaključku velikog fašističkog kongresa došlo do velikih imperijalističkih manifestacija. U ime riječkih fašista govorio je

kapetan Host Venturi, koji se zahvalio Mussoliniju, što je priborio Italiji Rijeku. Host Venturi pozdravlja Dalmaciju te veli, da će njezina budućnost biti bolja od sadašnjosti, „jer historija Italije ne svršava ni aneksijom Rijeke ni sporazumom u Firenci“. Po prihvatu rezolucija govorio je burno pozdravljen sam ministar predsjednik Benito Mussolini te istakao, da je program staroga Rima, program i nove Italije.

p TUČNJAVA RADI ZAKONA O ŠTAMPI. U litavskom saboru došlo je u ponedjeljak prigodom rasprave o zakonu o štampi do velike tučnjave. Uz najveći otpor opozicije, predsjednik je dao policajnom silom baciti iz dvorane nekoliko narodnih zastupnika. Tom zgodom došlo je do tučnjave stolicama, koja se nakon što je sjednica zaključena produžila i u hodnicima parlamenta.

p FRANCUSKOJ VLADI IZGLASANO POVJERENJE. U utork je ministar predsjednik Painlevé održao u francuskom parlamentu ekspoziciju u situaciji u Maroku. Painlevé opravdava boj Francuza protiv marokanskih ustaša time, što su marokanski rifanci prvi otpočeli rat protiv Francuza pozivajući sve na „svetu borbu“ protiv Francuza. Painlevé je dalje pročitao čitavu seriju dokumenata, kojima se potvrđuje sumnja, da voda ustaša Abd-el-Krim podržava veze sa francuskim komunistima. Painlevé okrivljuje komuniste da su veleizdajnici te pozivlje socijaliste da u ovim teškim časovima glasuju za vladu. Govor Painlevéja bio je popraćen od svih zastupnika osim trideseterice komunisti, burnim pljeskom. Iza Painlevéja govorio je komunisti Dorriot, koji se skoro potukao s jednim nacionalističkim zastupnikom. Pri koncu je izrazio parlamentat sa svim glasovima osim glasova komunisti, vladi povjerenje. Upadno je bilo da su socijalisti, koji su na svom zborovanju prije zaključili, da ne će više podupirati vladu, ipak glasovali za nju.

Zagreb doživio. Doduše liberalna javnost preko toga prelazi. No baš to nas mora poticati, da još jače manifestiramo svoje hrvatstvo i katoličanstvo ove dvostruko jubilarne godine.

No moramo imati na umu i to, da treba uspjehe svega toga i trajno osigurati. A u tome nam može najbolje pomoći štampa. Štampa je danas jedan od najjačih faktora u životu. Bez štampe ne možemo ni mi katolici snažnije i uspješnije naprijed. Pa kad smo eto pokazali, da smo u najsvjetlijim momentima narodnog života među prvima, ne smijemo ni štampom svojom biti među zadnjima. Na to nas evo opominje baš usred ove svete i jubilarne godine Dan katoličke štampe.

Katolička štampa, koja nastavlja tradicije naših djedova, mora se boriti s velikim poteškoćama. Liberalci je šikaniraju i zapostavljaju na svakom koraku. Osigurali su svojoj štampi velike subvencije iz državnih fondova i različitih banaka, pa im je glavna pažnja posvećena tomu, da katoličku štampu potpuno utuku. Gdje ne ide milom, upotrebljavaju silu. Tako su i nedavno zabranili sarajevsku „Nedjelju“, a kad su bosanski hrvatski katolici pokrenuli „Križ“, i taj su tjednik obustavili.

Iz naših krajeva.

d POJAVA U DUBROVNIKU. Zadnjih se dana u pokrajinskoj štampi na dugo raspravlja o čudesnoj pojavi u Dubrovniku. 16. o. mj. su dvije djevojčice molile u crkvi Male Braće u Dubrovniku pred oltarom Majke Božje, kadli su se odjednom silno uplašile te potrcale u sakristiju i rekle remeti, kako Gospin kip, koji je od drva, otvara i zatvara oči. Koliko je istine na tome, još se ne može prosuditi, premda ima ljudi i to nekatolika, koji odlučno tvrde da je tako. O samoj stvari prosudit će jedna komisija, što je i kako je.

d NA GRADSKOJ IZBORE U POŽEGI, koji će se obaviti 12. srpnja o. g., istupaju zajednički Hrvatska Zajednica, Hrvatska Seljačka Stranka i Hrvatska Pučka Stranka.

d ZABRANJEN „NOVI SVIJET“. Ministar unutrašnjih poslova zabranio je rasturanje i primanje lista *Novi Svijet*, koji izlazi u Chikagu, jer list donaha članke, kojima vrijeđa monarhiju.

d ŠTRAJK PAŠKIH SOLARA JOŠ TRAJE! Inž. Nikolić delegat ministarstva socijalne politike te kanonik Ivanović pokušali su intervenirati, da se

Katolici imadu da izdrže silnu ofenzivu. „Katolički List“ iznosi već duže vremena iz pera dra Širakra i dra Mirka Boića članke o progono grkokatolika u Bosni, u Dalmaciji i Bačkoj. Nijedan hrvatski dnevnik ne registrira tih slučajeva, jer su ti dnevnik u rukama vjerskih indiferentista i otvorenih protivnika katolicizma. Organizovana framesunerija iznosi naročito preko Pribičevićeve stranke jedan protokatolički nacrt zakona za drugim. Kulturkampf se provodi veoma žestoko, a hrvatska liberalna štampa na sve to šuti. Liberalna štampa štiti i o hrvatskom rimskom hodočašću i o drugim manifestacijama katoličkog života. Zar će onda katolici čekati, da se drugi zauzmu za njih! Ne, katolici moraju sami da misle na sebe i da pomognu svoju štampu.

Uprimo dakle sve sile za što veći uspjeh Dana katoličke štampe! Za rimsko je hodočašće potrošeno oko 15 milijuna dinara. Zar da ne može sav hrvatski katolički narod skupiti još barem desetinu toga za katoličku štampu? Kad bi to uspjelo, bili bi svi uspjesi ove svete godine i trajno osigurali cijelom hrvatskom narodu. A učini li svaki svoje, bit će i uspjeh ove akcije zajamčen.

riješi spor, ali premda su radnici dosta popustili, Monopolska Uprava ostala je i dalje kod povišice od 32%, i tako su se pregovori razbili. Medutim kiša i dalje pada te je odnijela opet 150 vagona soli. Do sada je moglo biti u skladištima 200 vagona soli. Monopol je radi svoje ciničke tvrdoglavosti oštećen za preko 5 milijuna dinara. Uprava Monopola je posprdnno bagatelizirala prijetnju štrajkom, a sada kao da bagatelizira i narodno dobro. Da dojam o gubitku soli bude što manji, uprava solina je stavila soline pod vod, da se tobože teže kontrolira gubitak, premda svakto zna, da ako sunce dobro žeže, soline dadu svaki treći dan 75 vagona soli. Svi uapšeni radnici su pušteni na slobodu.

d DVIJE KUĆE NAPRAVLJENE ZA 6 SATI. Na drugi dan pravoslavlja Duhova u večer, desio se u Bačincima u Srijemu ovaj nevjerovatni slučaj: Ilija Gačić dobrovoljac i Marinko Gagić iz Bačinaca, sakupili su mobu i oko 50 kola, te 20 zidara i poslje devet sati u večer počeli sebi graditi kuće na pašnjaku zemljišne zajednice. U jutro do četiri sata bile

Ne ćemo da budemo zadnji!

Usred smo svete katoličke godine i jubilarne hrvatske tisućugodišnjice, pa možemo s ponosom reći, da mi katolici Hrvati ni u jednoj od tih dviju proslava nijesmo zadnji. Rimsko je hrvatsko hodočašće to najljepše potvrdilo. To je bila jedna od najljepših manifestacija pred prijestoljem Namjensnika Kristova. A ujedno je ta manifestacija dala najjači impuls

proslavi tisuće godišnjice hrvatskoga kraljevstva. I tek sada vidimo, da se i ostala naša javnost malo življe pokreće za proslavu te narodne hrvatske tisuće godišnjice. Eno Zagreb je već u nedjelju 21. o. mj. imao velebnu crkvenu proslavu toga tisućugodišnjeg jubileja, a kako nam odamle javljaju, ta je manifestacija bila jedna od najdivnijih, što ih je

ŽENSKA KRIŽARSKA VOJNA.

Prigodom kanonizacije s. Sofije Barat, utemeljiteljice ženske Družbe Presv. Srca, došlo su u hodočašće u Rim i brojne bivše gojenice redovnica spomenute družbe. U govoru, što im ga je upravo sv. Otac Papa, znamenite su ove riječi, što ih ovdje prenosimo: „I najmlađe među prisutnima nije moguće da ne znaju, koliko trpe svi dušobrižnici i zadnji Pape zbog bestidne mode. I Mi sami morali smo zatvoriti vrata naše očinske kuće onim našim kćerkama, inače dobrim, ali kojima je manjkao onaj osjećaj, što je u ženi, a još više u ženi kršćanskoj, neukloniv, osjećaj čednosti.“

Kako je vrhovni učitelj osudio nečednu modu, tako ga slijedi svećenstvo i sav pristojni svijet, te se čuju s raznih strana glasovi o ratu

proti nečednoj modi. U Americi se izdaju zabrane učenicama, da dolaze u školu „odjevene po modi“ sadašnjoj. Austrijski biskupi izdaju slične naredbe. Papin vikar u Rimu pred Duhove pozivlje vjernike na boj proti nepristojnom odijevanju. U Kairu — dakle u žarkoj Africi — od 19. svibnja nijedno žensko. nečedno odjeveno, ne smije da uđe u crkvu. Biskup u Askoli strogo je naredio svećenstvu, da u crkvi bude strogo proti nečedno odjevenim ženskima.

A u nas? — Pripovijeda nam jedan odličan gospodin, da je nedavno bio na prolasku sa gospodom francuski konsul u Albaniji. Razgledavajući grad potuži se, kako se sablaznito na bestidno odijevanje u Šibeniku. „Toga nema u nas, pa ni u Albaniji.“ A iz Pariza dolazi moda i Albanija se smatra poludivljim krajem! Dakle u Šibeniku je gora bestidnost negoli u modernom Babilonu, negoli u divljim krajevima.

I zbilja čovjeku se zgadi, kad sretno na ulici ove naše polugole divljakinje, te si prisiljen misliti na divlje predjele Afrike: videći gole ruke, napola otkrivene prsi te ili gole ili prozirnim bječvama odjevene noge do bedara.

Sramota! Stopot sramota! Ali i propast, jer se od vajakda golotinja u ženskoj smatrala pomanjkanjem stida, te moramo zaključiti, da one osobe, koje se tako odijevaju, ili nemaju više stida ili će ga brzo izgubiti, a kad nema stida, nema ni ženskog poštenja. Ne čudimo se ipak toliko samim ženskima, po naravi taštim i sklonom na majmunisanje i kićenje, ali se čudimo ocima i muževima, koji to trpe, bezbrižni za poštenje i dobar glas svojih kćeri i svojih supruga. Žalosno je, da i neke majke uprav sile svoje kćeri, da se odijevaju po modi, jer valda misle da će na taj način prije naći „sreću“.

Zato nas veseli akcija započeta

proti nepristojnom odijevanju. Mjesna Biskupska Kurija izvjesila je po crkvama oglas, kojim se zabranjuje podjeljivanje sakramenata nečedno odjevenima, te prisustvovanje službi Božjoj. Veoma shodno, jer crkva nije mjesto za sablazni, što se daju ovakvim odijevanjem. Vesele nas i mjere poduzete u mjesnim školama. Bilo je već i vrijeme, osobito za škole, u koje je uvedena koedukacija, da se ukloni ono ponajjače poticanje zla.

Samo naprijed, svi pošten i kulturni elementi! Bojkot besramnoj nošnji i onima, koje se drže, da se iskorijeni ovo zlo, koje nas prikazuje nekršćanskim i divljim! Dignimo križarsku vojnu u obranu obraza, morala, djevojačkog ponosa, ženičedne vjernosti, kulture obiteljskog mira i sreće, jer je sve to zaštićeno opsluživanjem *šeste* zapovijedi Božje, a nepristojna nošnja je prvi korak njezinu kršenju!

Starti.

su obe kuće gotove i pokrivene tako, da odbor zemljišne zajednice nije mogao stati na put ovome poslu. Interesantno je i to, da o tome toga dana nije nitko ništa znao i da na tome mjestu nije bilo niti jedne cigle, niti jednog crijeva, niti kakvog materijala za građenje kuće. Sve je to za šest sati i doveženo i napravljeno tako, da su sutradan osvaule dvije nove kuće, jedna od 7 metara dužine, a druga od 9 metara. Ni seoski čuvari, koji treba da su uvijek na oprezu, nijesu čuli ni znali za podizanje ovih novih kuća. Gradnja ovih dviju kuća valjda je rekord brzine, kojom se da sagraditi kuća.

d PRIJAMNI ISPITI ZA PRVI RAZRED na nižoj gimnaziji oo. Trečoredaca s pravom javnosti u Prekome održat će se 30. juna. Učenici imaju sobom donijeli zadnju šk. svjedodžbu od najmanje svršenoga četvrtog razreda osnovne škole i navršiti do konca ove godine (1925.) najmanje desetu godinu života. Također imaju donijeli krštenicu. Istoga dana upisivat će se učenike u prvi razred — Direkcija.

d PROSLAVA TISUĆ-GODIŠNICE HRVATSKOG KRALJEVSTVA U ZAGREBU. Prošle je nedjelje u Zagrebu obavljena svečana crkvena proslava tisuć-godišnjice hrvatskog kraljevstva. Prije podne u katedrali je svečanu misu odslužio biskup dr Premuš, dok je prigodnu propovijed izrekao o. Josip Milošević. Poslije podne je priređena velika teoforička procesija, koju je vodio zagrebački nadbiskup dr. Ante Bauer. Procesija je u četiri sata krenula iz crkve Isusova, odakle je kroz gusti špalir općinstva stigla na Kaptol, gdje je pred prvostolnom crkvom nadbiskup dr. Bauer održao prigodni svečani govor, a zatim je dr. Premuš pročitao posvetnu molitvu, koju su vjernici za njim opetovali. Uz pratnju od nekoliko glazbi otpjevale su neke nabožne pjesme, a nakon toga „Lijepa naša“ i time je svečanost završena. Procesiji je prisustvovalo preko 20.000 osoba, te je ulicama prolazila skoro sat i po. Za vrijeme je govora dra Bauera došlo do velike strke pred crkvom. Naime jedna se žena onesvijestila i ljudi, koji su je htjeli iznijeti iz po-

vorke viknuli su: „Bježite“, htijuci time ostale upozoriti, da naprave mjesta. Međutim ovaj je poklik bio dovoljan, da se svijet zastraši. U gužvi je stradalo nekoliko osoba.

d POKUŠAJ SAMOUBISTVA OCA ATENTATORA ČABRINOVIĆA. U utorak oko deset sati pokušao je izvršiti u Sarajevu samoubistvo licima iz revolvera Vasa Čabrinović, otac Nedeljka Čabrinovića atentatora, koji je na Vidovdan 1914. bacio bombu na austro-ugarskog prijestolonasljednika Ferdinanda i njegovu suprugu. Ma da je ispalio u sebe četiri hitca on je još pri svijesti izjavio da se ubija zbog bijede. Vasa je dalje izjavio kako je morao da proda jedno kandi-dilo. Kada više nije imao ništa što da proda da se prehrani, odlučio se na samoubistvo. Ako ne nastupe koje teže komplikacije ima nade da će ostati na životu. Po drugoj jednoj verziji Vaso Čabrinović je počinio samoubistvo i zbog toga, što je u arhivu bivše zemaljske vlade za Bosnu i Hercegovinu pronađeno da je on bio austrijski konfident i da je za ovu službu primao honorar od austrijske vlade.

d STRAŠNA VREMENSKA KATASTROFA U SLOVENIJI. Prošlih dana prolomio se oblak nad Vrhom kod Sv. Triju Kralja. Ogromne mase vode su poplavile dolinu Sore te čitavu poljansku dolinu sve do Škofje Loke. Velika voda je odnijela 18 mostova, rastrgala betonske nasipe i razrovala potpuno ceste. Šteta je ogromna. Osim jednog momka, koga je udarila strijela, drugih ljudskih žrtava nije bilo.

d RIJEŠENI TEŽACI. Za vrijeme izborne borbe držao je približevivač dr. Jelavić zbor u Ljubuškom, na koji je došlo i mnogo radićevskih težaka, koji su na Jelavićeve demokratske harange odvrćali povicima republički i Radiću, tako da je zbor bio onemogućen, našto je stupila u akciju žandarmerija, koja je počela pucati na težake te je jednoga ubila, a nekolicinu drugih ranila. Težaci su na to skočili na obranu svojih drugova i radi toga je dvanaestoricu tužio radi bune državni tužitelj. Sud u Mostaru je ovih dana sve optuženike riješio.

je kongres bivši ministar i bivši nar. zastupnik drug Josip Gostiščar, koji je bio izabran i predsjednikom kongresa. Velika masa u Unionovoj dvorani je oduševljeno aklamirala toga Nestora radničkog pokreta, koji je svojim radom dao primjer, što se sve može (Gostiščar je od radnika postao u Protičevoj vladi ministrom socijalne politike) Val oduševljenja se opet podigao, kad su počeli pozdravi kongresu. U ime Slovenske Ljudske Stranke pozdravio je kongres njezin načelnik dr. Anton Korošec i zaželio da njegove ideje prodru u naš narod. U ime JSS Dalmacije pozdravio je kongres drug Božo Dulibić. Oba pozdrava su bila popraćena bur-nim pljeskom, koji je prestao tek onda kad je predsjednik pozvao prvog referenta da održi svoj referat.

Kroz čitavo prije i poslije podne sa kratkim prekidom održani su brojni referati. Govorili su ponajbolji stručnjaci o pitanjima, koja interesiraju kršćanskosocijalistički pokret. Referati su išli ovim redom: 1. Naš položaj (drug dr. A. Gosar, nar. zast.); 2. Sve-

ćenik i radništvo (drug dr. Angelik Tominec); 3. Daštvo i radništvo (drug Aleš Stanovnik); 4. Pitanje seljačkog radništva (drug Fr. Žužek); 5. Krekova mladina (drug Ante Kordin); 6. Jugoslavenski Strukovni Savez (drug Ivan Gajšek); 7. Delavska Zveza (drug Josip Gostiščar); 8. Radničko zadrugarstvo (drug Franc Kremžar, nar. zast.); 9. Radnička štampa (drug Srećko Žumer). Svaki referat je bio popraćen kratkim, stvarnim zaključcima. Od referata su najvažniji onaj dra Gosara i I. Gajška. I. Gajšek je predložio rezoluciju o ujedinjenju radničkih strukovnih saveza kršćanskih socijalista čitave države, što je za jedinstvenu frontu radništva veoma važno. Tako će doći do uske saradnje kršćanskih socijalista Slovenije, Hrvatske i Srbije, te će izbežniti nacionalističke razlike, a i intoleranca.

Kongres je zaključio ognjevitim govorom druga Fr. Tersegla te pozivom predsjednika, da se sada pođe na stvaran rad, da riječ bude u skorij budućnosti realizirana.

ZAKLJUČEN SPORAZUM RADIKALA I RADIĆEVACA.

Danas u podne nam je bilo iz Zagreba telefonski javljeno da je sklopljen pismeni sporazum između radikala i radićevaca. Po-tankosti se drže u tajnosti. Sporazum bi imao biti objavljen u ponedjeljak. Brzi razvoj pregovora radićeva i radikala pripisuje se zadnjim razgovorima P. Radića i Ace Stanojevića te skorašnjim audijencijama na dvoru.

Iz Šibenika i okolice.

§ UPOZORUJEMO sve interesente da će prigodom otvora hrvatskodalmatinske pruge i vinske izložbe u Šibeniku naš list izaći u znatno većem opsegu te u pojačanoj nakladi. Kako će taj broj biti doista reprezentativan te će biti posvećen interesima našega grada i kraja, to će osobito dobro doći našim trgovcima i obrtnicima te industrijalcima, koji će moći da u njemu oglase svoje radnje. Oglasi se već od danas primaju u Hrvatskoj Zadrudnoj Tiskari ili direktno kod uprave lista.

§ PRIGODOM DRŽAVNOG DJEČJEG DANA priređuje 29. o. mj. Hrv. kat. prosvj. društvo Zora uz sudjelovanje operne pjevačice gdice Cvijete pl. Cindro te gg. don Josipa Krnića i Ma Sentinelle u Gradskom Kazalištu Akademiju. Na programu su lijepe koncertne točke te dvije kratke komedije. Kako je sav čisti prihod namijenjen Državnoj Zaštiti djece, to se nadamo, da će gradanstvo u velikom broju posjetiti Akademiju. — Istog dana će HKPD Zora obući i nadariti veći broj siromašne djece.

§ VLASNICI BRIJAČNICA uredili su za svoje salone ovaj dobni red, koji stupa na snagu 1. srpnja o. g. U ljetnim mjesecima brijačnice se otvaraju u 7^{1/2}, zatvaraju u 13 sati, opet otvaraju u 16 a konačno zatvaraju u 20^{1/2} sati. Subotom se otvaraju u 7^{1/2}, zatvaraju u 13 sati, opet otvaraju u 3 a zatvaraju u 23 sata. U zimskim mjesecima se brijačnice

otvaraju u 8 a zatvaraju u 13 sati te se preotvaraju u 15 a konačno zatvaraju u 19 sati. Subotom se brijačnice otvaraju u 7 dočino 15 sati, a zatvaraju u 13 i 22 sata. — U predprazničke dane brijačnice su otvorene kao subotom. Nedjeljom ostaju brijačnice cio dan zatvorene.

§ IZGON SIROTE UČENICE Antice Ostojić nitirale su banovinske hrvatske novine s *Hrvatskim listom* na čelu. Ljubljanski *Slovenec* je taj izgon nitirao u posebnom članku.

§ TUŽBA. Upozoreni smo, da je prof. o. Toma Tomašić tužio radi poznatoga denuncijantskoga i lažljivoga dopisa iz Šibenika u splitskom *Životu*, njegova odgovornog urednika sudu.

§ DAROVI ĐAČKOM BISK. SJE. MENIŠTU. Baštinići Krnić pk. Mate din. 10. Da počaste uspomenu pk. Ive Matulina: Don Hinko Brnetić i Frane Didović po din. 20. Don Ivan Katalinić, zač. kanonik i mitron, opat, din. 200. Mjesto čestitke preč. gosp. don Ivanu Kataliniću prigodom imenovanja zač. kanonikom: Mons. Ivan Mirić din. 30 te don Ante Madirazza din. 50; Sergie Rendić-Miočević, Niko Lalice i Marko Jakovljević po din. 20; Obitelj Šime Marušića, Marija ud. Radovniković i Stipe Scotti po din. 10. — Svima darovateljima Uprava harno zavlajuje.

g NA ZAGREBAČKOJ BURZI notirale su jučer 26. o. mj. strane valute ovako: Dolar 58.—, talijanska lira 2.175, švicarski franak 11'23, engleska funta 281'05, čehoslovačka kruna 1'70, francuski franak 2'65.

I. kongres kršćanskih socijalista.

U nedjelju 7. ov. mj. održao se u Ljubljani prvi kršćanskosocijalistički kongres. Jake kršćanskosocijalističke organizacije Jugoslavenski Strukovni Savez, Delavska Zveza (politička radnička organizacija) i Krekova mladina (prosvjetna radnička organizacija) zajedno sa gospodarskim organizacijama kršćanskih socijalista Slovenije očutili su potrebu da pregledaju svoje redove te dadu jakom pokretu nov polet. Iako je kongres imao pretežno slovenski značaj, zaključeci stvoreni na kongresu važni su dobrim dijelom i za kršćanske socijaliste Hrvatske i Srbije, osobito za one, koji su strukovno organizirani u JSS Dalmacije i Bosne.

Na dan kongresa, još oko prvih

jutarnjih ura, po ljubljanskim su ulicama prolazili brojni učesnici kongresa sa bijelim karanfilima ili značkom kongresa. Velik je broj kongresista došao iz industrijskih krajeva Slovenije, osobito iz Trbovlja i Jesenica. Računa se da je kongresu prisustvovalo oko hiljadu što delegata, što privatnika. U osam sati prisustvovali su kongresiste Misi u franjevačkoj crkvi, iz koje je kasnije velika masa radništva otišla u najveću ljubljansku dvoranu, onu hotela *Uniona*, gdje se imao održati kongres.

Velika Unionova dvorana je bila duplom puna. Ljudi, koji danju i noću rade po tvornicama ili rudokopima došli su u svečanom odijelu na kongres. Tačno u devet sati otvorio

ono, čime se Odol osobito odlikuje ispred sviju ostalih sredstava za njegovu usta, to je njegovo vanredno svojstvo, da on poslije pranja usnu šupljinu u izvjesnoj mjeri prevuče mikroskopski tankim, ali gustim antiseptičkim slojem, koji još iza nekoliko sati djeluje. Ovo trajno djelovanje, koje ne posjeduju drugi preparati, daje onima, koji ga rabe, spoznaju sigurnosti, da su im usta zaštićena od svih klica vrienja i truleži, koja uništavaju zube. — Odol je doista dobar.

Orlovski vijesnik.

PRIJAVE ZA RIMSKO HODOČAŠČE treba odmah poslati. Kako će sama priredba ovoga hodočašća, putni program, te boravak u Italiji biti brižno spreman, to će naša omladina, koja tim hodočašćem putuje, imati prilike, da mnogo nauči, i da mnogo toga vidi. Preporučamo i molimo go, župnike, da svaki iz svoje župe pošalje barem jednoga mladića na hodočašće. Troškovi puta lako će se naći i sabrati među župljanima. Sa omladinama će moći na ovo hodočašće i stariji hodočasnici, u koliko bude mjesta. Program puta i ostali detalji bit će ovih dana objavljeni i poslani na sve župne urede.

POVRATAK SABIRNIH ARAKA. Još imade mnogo župnih ureda, koji nijesu povratili sabirne arke, poslane im prigodom Dana kat. omladine. Molimo ih, da nam što prije izvole povratiti, da ne moramo trošiti na posebne opomene.

"MLADOST". Ovih dana izlazi lipanjski broj "Mladosti". Radi zapreke u tiskari, koje su nesavladive, izlazi sa zakašnjenjem. Radi istih razloga ne će list izći ni u srpnju i kolovozu, nego sa 1. rujna izlazi "Mladost" kao prvi broj novog godišta. Kako školska i društvena godina počinje mjesecom rujnom, to će i "Mladost" odsele izlaziti tako, da 1. broj godišta izade 1. rujna. Pretplata će se obračunati i prenijeti na novo godišće.

JAVNI ORLOVSKI NASTUP U LUDINI (Moslavina). U nedjelju 28. lipnja priređuje "Orao" u Ludini u zajednici s okolnim orl. društvima svečanu proslavu tisućgodišnjice hrvatskoga kraljevstva. Program je proslave ovaj: Ujutro doček gostiju, u 9.30 sati svečana služba Božja, zatim javno zborovanje. Poslije podne u 4 sata javni nastup Orlova i Orlica, navečer u 8 sati predstava. Na ovu će proslavu doći narod iz drugih mjesta, napose iz Zagreba u velikom broju.

Književnost i umjetnost.

SVETKOVINA SV. ANTUNA PADOVANSKOGA JE 13. LIPNJA. Kako mnogi naši čitatelji osobito štiju toga velikoga sveca, da ga upoznaju, upozoravamo ih na knjigu "Sv. Antun Padovanski. Njegov život, Njegova čudesa i štovanje" od Meier - Marakovića, koju je izdala Alvernska biblioteka u Zagrebu. Kako je djelo vrlo lijepo, a jer osim životopisa sadržaje i čudesa svečeva, napose ona, na temelju kojih je bio sv. Antun proglašen svecem, a i povijest štovanja i štovanje, te je to prvo potpuno djelo o sv. Antunu na hrvatskom jeziku, urešeno sa 20 prekrasnih slika, upozoravamo sve naše čitaoce na ovo djelo, poglavito stoga, što so to djelo na sam blagdan i u osmihi blagdana prodavati iznimno po din. 20 - mjesto din 30. Preporučamo ovim našim čitaoćima, da iskoriste ovu priliku, pa naručite ovo prekrasno djelo uz tu iznimnu cijenu. Sa narudžbom neka se požure, da ne zakasne. Sve se narudžbe šalju na: Hrvatsku knjižaru - Split.

NOVI APSTINETSKI LIST. Pristaše hrvatskog katoličkog trezvenjačkog pokreta počeli su izdavati vlastiti list Izvor, koji će širiti među Hrvatima veliku i uzvišenu misao trijeznosti. Danas se troši među Hr-

vatima na alkohol ne možda na milijune ni na desetke milijuna dinara godišnje, već na stotine milijuna dinara, kako je to dokazano svake godine popisom potrošenoga alkoholnoga pića. Stoga nam je vrlo drago, da su pristaše katol. trezvenjačkog pokreta počeli živim radom i pokrenuli i vlastiti svoj list, koji će skupljati i stare i nove borce za misao trijeznosti. Prvi broj Izvora je izišao kratak po broju stranica, ali bogat sadržajem. Stoga je list već prvim brojem stekao lijep broj pretplatnika. No broj pretplatnika još uvijek nije tako velik, da bi ga tiskara mogla štampati uz povoljne uvjete. Unatoč tome stoji taj list na čitavu godinu samo 8 dinara (a pojedini broj 1 dinar), dakle otprilike toliko, koliko prijatelji pića potroše na vino za 1 do 2 sata. Svi prijatelji narodne trijeznosti neka počnu skupljati pretplatnike za ovaj list, kojemu je urednikom dr. Ljubomir Maraković. List se naručuje na adresu: Tajništvo Svete Vojske (Jerolim Malinar), Zagreb, Kaptol 27.

JOH. JOERGENSEN: "HODOČAŠČE FRANJEVAČKOM ITALIJOM", preveo Antun Matasović, izdala Alvernska Biblioteka, Izašao je I. svezak ovoga velebnog djela od najvećeg katol. pisca Joergensena. Pisac nas u toj knjizi vodi kroz sva mjesta, gdje je sv. Franjo živio i radio. Nižu se mjesta Rim, Greccio, Assiz, Padova i dr. Putopisi povezani sa povješću tih mjesta, kao i utisci pisca su veliki. Božićno slavlje sv. Franje u Grecciu, stigmatizaciju sv. Franje, a i druge događaje opisuju nam pisac tako uvjerljivo kao nitko do sada, tako te se, čitajući to djelo, duhom prenašamo nazad 700 godina i udivljenjem pratimo velikog sveca i socijalnog reformatora 13. vijeka, sv. Franju. Cijelo djelo odaje istančan i fin literarni ukus piščev. — Djelo je aktualno upravo sada za rimske hodočasnike, jer se hodočašće vraća preko Asiza i Padove, aktualno je za trećorce, koji dogodine hodočaste u franj. Italiju, a dobro će doći svakomu katoliku upravo radi toga, jer će, pročitavši to djelo, upoznati najvećeg katoličkog književnika, po njegovom najzanimljivijem djelu. — Kroz kratko će vrijeme izći još 3 svezka, te će djelo obuhvatiti 16 štamp. araka. Pretplata na sva 4 svezka, uključivo poštarinu, iznaša Din. 30, pojedini svezak Din 10, za dake i omladinu svezak Din 5. — Narudžbe i pretplate prima Alvernska Biblioteka, Zagreb, I. pretnac 385. — Mi ovo djelo najtoplije preporučamo našim cij. čitateljima, jer je upravo to djelo pravi biser katoličke književnosti.

CIPELE

od crne ili smeđe teleće kože, domaća izradba Din 160.— od finog crnog boksa Din 200.— razašilja veletrgovina R. Stermecki, Celje br. 17. Slovenija. Ilustrirani cjenik sa preko 1000 slika šalje se svakome bađava. Uzorke štofova, kangarna i razne manufakturne robe dobijete 3 dana na ogled. Ako roba ne odgovara i nije odsječena, može se promijeniti, ili pak vratiti novac. Narudžbe preko Din. 500.— šalju se od poštarine slobodno. Zastupnici se primaju. Trgovci engros cijene.

15-49

VELIKA ZARADA
kod prodaje dobro idućega artikla nudi se. Ponude pod "ZARADA" na oglasni zavod "Apolo" Ljubljana, Stari trg br. 19/II.

Kuća na 2 kata sa prostranom avlijom i udobnom konobom: čitavo jedno lijepo gospodarstvo na prodaju je. Obratiti se Upravi lista.

Brod skoro porinut iz škvera dug 7 metara izrađen samo od borovog i hrastovog drvca, prodaje se s a m o za Din 11.000.— Obratiti se Markov Tomi pok. Nikole — Murter.

Više đaka ili učenica uzela bi na stan i hranu uz umjerene cijene bolja obitelj, koja bŕočinski skrabila za njihov dobar uzgoj i marljivi nauk. Obratiti se Upravi lista.

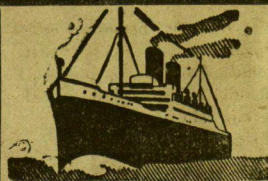
Jesam li podmirio pretplatu?

GOSPODARSKA ŠTEDIONICA

S P L I T

Rimska ul. 3. (kod Peristila). Telefon 363.

Prima uloške na knjižice i u tekućem računu te ih najpovoljnije ukamaćuje.

Otprema putnika iz domaće luke SPLIT "COSULICH LINIJA"

Javila ovim svim putnicima, koji su spremni za putovanje u JUŽNU AMERIKU (Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos-Aires) da je polazak njihovih velikih preokooceanskih parobroda

"Atlanta" na 27. j u n a 1925. iz SPLIT-SKE LUKE (Dalmacija.)

Parobrodi su moderno uređeni imaju dva vijka i vozu na naftu. Putnici su smješteni u poboljšanom trećem razredu, u trećem razredu kabina i u podpalubju. Svaki razred posjeduje moderno uređeni jedaći salon, salon za gospode, kao i pušački salon. Putnicima stoji na raspolaganje cijeli parobrod, jer ne vozi putnika I. i II. razr. Od kolike je važnosti za naše putnike, što se mogu ukrcaji u domaćoj luci, nije potrebno navadati - dosta je, što ne trpe velikih neugodnosti ni napora putujući po nekoliko dana preko stranih država. dok ne stignu u luku ukrcanja, a osim toga mogu se na parobrodu služiti svojim materinskim jezikom. Gledje osiguranja mjesta te ostalih uputa treba se obratiti na "COSULICH LINIJU".

Glavno zastupstvo za Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca

Telefon 24-98. J. G. Drašković - Zagreb Cesta, 11' br. 3. ili na filijale u: Beogradu, Balkanska ul. 25. Ljubljani, Kolodvorska ul. 30. Velikom Bečkereku, Kralja Petra trg 4 ili Agenciji u:

Sibeniku, Josip Jadrionja, obala Sušaku, Karolinska cesta 161 J. Gj. Ivošević, Splitu FRANJO KUKULIĆ, Gružu IVO LOVRIČEVIĆ, Metkoviću NIKICA CAREVIĆ.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. U LJUBLJANI

VLASTITA ZGRADA
GLAVNA ULICA 108.

PODRUŽNICA ŠIBENIK

BRZ. NASLOV GOSPOBANKA
TELEFON ER. 16. - NOĆNI 67.

Podružnice: Celje, Đakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split.

Ispostava: Bled.

Dionička glavnica i pričuva preko Din. 15.000.000.

Ulošci nad Din. 150.000.000.

Ovlašteni prodavaoc srećaka državne lutrije.

Prima uloške na knjižice, te ih ukamaćuje najpovoljnije.

Oprema sve bankovne i burzovne poslove povoljno, točno i brzo.